

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

91. An si Clericus in bello iusto incitet ad aliquem determinatè
occidendum, sit irregularis? Ex p. 5. tr. 14. & Misc. 2. res. 98.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

RESOL. XC.

An Consilarii Principum, ut v. g. Regentes, & Praesidentes, Magistri rationales, &c. sint irregulares, ita ut sine dispensatione ordinari non possint?
Et docetur iudices, & officiales Episcoporum & Administratores rerum Ecclesiasticarum, imo & rerum piarum quamvis secularium, ut sunt res personarum miserabilium, ordinari posse?
Et an obligatus ad ratiocinia possit ordinari ante rationem redditam, etiam deserto officio; & quid si Fidei iussores exhibeam?
Et quid est dicendum ante delicti pecuniarii solutionem, relicti ex officio, vel administratione, &c. Ex p. 4. tract. 2. Resol. 98.

§. 1. **V**idetur affirmativè respondendum, ex capite 1. 2. & 3. diff. 15. ubi Curiales, & qui publicis functionibus occupantur, sunt irregulares, & sub nomine Curialium in dictis textibus vocantur quicumque Curiae seculari obligati sunt in ministerio alicujus officii publici, sive in perpetuum, sive ad tempus, & sive talis obligatio sit ex juramento, pacto, aut stipendio.

2. Sed his non obstantibus, ut optimè observat Mercerus in 3. part. D. Thome, quest. 24. dub. 13. Petrus Cornejo in 3. part. D. Thome tract. de irregular. diff. 14. dub. 2. num. 3. excipiuntur ab hac generalitate, qui sunt Principum Consilarii, sive hæc exceptio sit expressa Pontificis concessione, sive ex consuetudine præscripta, quod etiam docet Suarez de censur. diff. 5. sect. 3. num. 16. quibus addo Hurtadum tract. de irregul. diff. 2. difficult. 18. num. 60. ubi etiam docet cum Mercero & Cornejo locis citatis, iudices, & officiales Episcoporum, & Administratores rerum Ecclesiasticarum, imò rerum piarum, quamvis secularium, ut sunt res personarum miserabilium, ordinari posse, quod deducitur ex canon. ultim. diff. 86. & ex can. 1. diff. 88.

3. Notandum est etiam hic obiter contra Toletum lib. 1. cap. 60. & alios quod obligatus ad ratiocinia non potest ordinari ante rationem redditam, etiam deserto officio, secus verò dicendum est ante solutionem debiti pecuniarii relicti ex officio, vel administratione, post desertionem officii, & rationem redditam: quia solutio nulli in sacris Canonibus requiritur. Ergo in tali casu poterit ordinari. Ita DD. citati ubi supra.

4. Et tandem nota hic cum Cornejo loco citato, quod in casibus quibus ob ratiocinia reddenda aliqui ab Ordinibus excluduntur, si fidei iussorem exhibeant, qui causam ratiocinii in se assumat, ordinari non prohibentur. Ita ille, qui citat Panormitanum & Sayrum, quod est valde notandum, ut in casu contingenti aliquis ex supradictis possit, si velit, statim ordinari.

RESOL. XCI.

An si Clericus in bello iusto incitat aliquem determinatè occidendum, sit irregularis? Ex part. 5. tract. 14. & Misc. 2. Ref. 98.

§. 1. **A**ffirmativè respondet Lorca in 2. 2. sect. 3. diff. 5. n. 2. ubi sic ait: Qui intersunt bello iusto, etiam si adsint sine licentia Pontificis, & proinde pugnent manu & multo potius si in conflictu

exhortentur milites ad fortiter agendum, dummodo ne præterea neminem occidant, aut mutilent, aut ad id aliquem determinatè incitent, sunt irregulares. Ita Borca, & ita etiam docet Suarez de censur. diff. 47. sect. 6. num. 8. & alii. Et ratio est, quia illa exhortatio est directè ad eadem ergo incurrunt irregularitatem ex defectu lenitatis.

2. Sed ego contrariæ sententiæ adhæreo, quam præter Tartianum in 2. 2. tom. 1. diff. 93. dub. 2. docet novissimè Hurtad. de Mendoza in 2. 2. tom. 2. diff. 169. sect. 2. §. 137. Ratio est, quia irregularitas non est admittenda, nisi exprimitur jure; sed nullo jure exprimitur in hoc casu: ergo. Secundò, quia persuasio totius exercitus ad strenuè pugnandum est conjuncta cum persuasione ad hominum cædes, & mutilationes; sed illa non contrahitur irregularitas, ergo neque hac. Major probatur, quia strenua pugna totius exercitus non potest physice separari à cædibus & mutilatione, qui enim potest acriter pugnari à toto exercitu, quin aliquis hostium cadat? Vnde non potest dici hæc persuasio remotè conjungi cum cæde. Confirmatur si bombardarii, & sclopetarii statuerent non dispendere sclopetum, atque bombardas, posset Clericus absque irregularitate eos hortari ad dispositionem, ex qua videret nonnullos necessariò cæsum iri, aut mutilatum: ergo, &c. Vnde ex his apparet Hurtadum approbare doctrinam, quam primus docuit Vasquez, & nos sæpius notavimus, nempe irregularitatem ex defectu lenitatis incurrì tantum ab illis qui concurrunt aliquo modo ad mortem, ut iustitiæ ministri; secus autem ab aliis, si non sit in jure expressa. Vide eundem Hurtadum §. 145. Igitur nisi Clericus ipse ad necem concurrat suis arma movens manibus, aut alia ratione concurrat realiter ad necem, non est irregularis, licet aliàs sit causa proxima, ut alii occidant, exhortando milites in generali, ac etiam in particulari ad hostes occidendos. Ita Hurtadus §. 143.

RESOL. XCII.

An Clerici exhortantes in bello iusto, ut hostes occidantur, incurrant irregularitatem? Ex part. 9. tract. 9. & Misc. 4. Ref. 7.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam tenet Lorca 2. 2. Sup. tota doctrina hujus sect. 3. diff. 5. n. 22. Suarez de cens. diff. 47. Arina hujus sect. 6. n. 8. Bañez in 2. 2. q. 40. art. 2. dub. 2. & alii. Probatur ex cap. Quicumque ex Clero 23. q. 8. quia in tali casu jam Clerici essent causa homicidii; illa enim exhortatio est directè ad eadem quod spectat ad defectum lenitatis: non aliter ac exhortari Iudicem ad agendum furem in patibulum.

2. Verum mihi placet negativa sententia, quam tuetur Avila de Censur. p. 7. diff. 6. sect. 3. dub. 2. cõcl. 2. ad 1. arg. Turrianus 2. 2. tom. 1. diff. 93. dub. 2. Hurtadus de Mendoza vol. 2. diff. 169. sect. 14. subsect. 2. §. 37. & 143. & alii penes ipsos. Et ratio est, quia irregularitas non est admittenda, nisi exprimitur à jure: sed nullo jure exprimitur in hoc casu: ergo. Secundò, quia persuasio totius exercitus ad pugnandum strenuè est conjuncta cum persuasione ad hominum cædes, & mutilationes; sed illa non contrahitur irregularitas: ergo nec hac. Major probatur, quia strenua pugna totius exercitus non potest physice separari à cædibus, & mutilatione. Qui enim potest acriter pugnari à toto exercitu, quin aliquis hostium cadat? Vnde non potest dici hæc persuasio remotè conjungi cum cæde. Confirmatur si Bombardarii, & Sclopetarii statuerent non dispendere sclopetum, atque bombardas, posset Clericus absque